

PIOTR POGONOWSKI

ADMINISTRACYJNY TYTUŁ WYKONAWCZY
– WYBRANE PROBLEMY PROCEDURALNE

(UWAGI NA TLE UCHWAŁY SN Z DNIA 5 III 2003 R.
W SPRAWIE III CZP 98/02¹)

UWAGI WSTĘPNE

W doktrynie prawa postępowania administracyjnego i cywilnego występuje spór co do charakteru prawnego administracyjnych tytułów wykonawczych w aspekcie postępowania egzekucyjnego. Przede wszystkim nasuwa się wątpliwość, czy w świetle art. 27 i art. 71 § 3 ustawy z dnia 17 IV 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1991 r. nr 36, poz. 161 ze zm.)² w konfrontacji z art. 914 § 2 Kpc, do wniosku wierzyciela – Skarbu Państwa działającego przez organ, który wydał administracyjny tytuł wykonawczy – nakazujący zobowiązanemu wyjawienie majątku, należy dołączyć wymieniony wyżej tytuł wykonawczy zaopatrzonej w sądową klauzulę wykonalności.

W ostatnim czasie problemem tym zajął się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 5 III 2003 r. w sprawie III CZP 90/95, w której słusznie potwierdził aktualność uchwały z dnia 20 VII 1995 r. w sprawie III CZP 90/95 (OSNC 1995 nr 12, poz. 171) odnośnie do art. 71 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, po nowelizacji tego aktu prawnego ustawą z dnia

---

Dr PIOTR POGONOWSKI – adiunkt I Katedry Prawa Cywilnego KUL; adres do korespondencji: I Katedra Prawa Cywilnego KUL, Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin.

¹ Opublikowana w „Biuletynie SN – Izba Cywilna” 2003 nr 4, s. 3.

² Tekst jednolity ustawy został opublikowany w Dz. U. z 2002 r. nr 110, poz. 968 ze zm.

6 IX 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 1368).

POJĘCIE I CECHY KONSTITUTYWNE TYTUŁU WYKONAWCZEGO

Przedstawione zagadnienie powstało na tle rozbieżności interpretacyjnych wskazanych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (dalej: ustawa o egz. adm.), po nowelizacji tego aktu ustawą z 2001 r.

Wykładnia przepisów ustawy o egz. adm. do czasu wejścia w życie ustawy nowelizującej z 2001 r. została utrwalona po uchwale Sądu Najwyższego z dnia 20 VII 1995 r. w sprawie III CZP 90/95, w której Sąd przyjął konieczność dołączania do wniosku o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku – administracyjnego tytułu wykonawczego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności, mając na względzie m.in. dobro obywatela z reguły występującego przed organem (najczęściej podatkowym), który jest sędzią we własnej sprawie.

Pogląd taki w myśl jednego ze stanowisk da się utrzymać także po zmianie ustawy o egzekucji administracji.

Drugi pogląd opiera się na ocenie zmian dokonanych w ustawie o egz. adm. nowelą z 2001 r. Na jej podstawie zmieniono brzmienie art. 71 ustawy o egz. adm. m.in. poprzez wskazanie w § 3, że podstawą żądania nakazania wyjawienia przez zobowiązanego majątku jest tytuł wykonawczy, o którym mowa w art. 27 ustawy, albo zarządzenie zabezpieczenia wydane na podstawie przepisów działu IV ustawy³. Powstaje w tej sytuacji – zdaniem zwolenników tego zapatrywania – regulacja szczególna wobec przepisów Kpc, a zwłaszcza jego art. 777 § 1 pkt 3 i art. 776, która zawiera samodzielną, legalną definicję tytułu wykonawczego na użytek postępowania o nakazanie

---

³ Art. 71. § 1. Jeżeli egzekucja administracyjna należności pieniężnych staje się bezskuteczna, organ egzekucyjny lub wierzyciel może zwrócić się do sądu o nakazanie zobowiązanemu wyjawienia majątku, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 2. O nakazanie wyjawienia przez zobowiązanego majątku można zwrócić się także przed wszczęciem egzekucji administracyjnej lub w toku tej egzekucji, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że egzekwowana należność pieniężna nie będzie mogła być zaspokojona ze znanego majątku zobowiązanego, ani też z jego wynagrodzenia za pracę lub z przypadających mu okresowo świadczeń za okres 6 miesięcy.

§ 3. Podstawą żądania nakazania wyjawienia przez zobowiązanego majątku jest tytuł wykonawczy, o którym mowa w art. 27, albo zarządzenie zabezpieczenia wydane na podstawie przepisów działu IV.

wyjawienia majątku w egzekucji administracyjnej. Należy zauważyć, że wykładnia taka, poparta tezą o konieczności uproszczenia i usprawnienia postępowania egzekucyjnego w administracji, jest stosowana w praktyce wymiaru sprawiedliwości.

LINIA ORZECZNICTWA
DOTYCZĄCA ADMINISTRACYJNYCH TYTUŁÓW EGZEKUCYJNYCH

Pierwszorzędne znaczenie dla próby rozstrzygnięcia przedstawionego problemu prawnego ma analiza wspomnianej wyżej uchwały SN z dnia 29 VII 1995 r. w sprawie III CZP 90/95⁴ oraz stwierdzenie, czy argumenty leżące u jej podstaw są aktualne także po noweli ustawy o egz. adm.

Teza wspomnianego orzeczenia SN brzmi „do wniosku urzędu skarbowego, działającego na podstawie art. 71 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (jedn. tekst: Dz. U. z 1991 r. nr 36, poz. 161 ze zm.), o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku należy dołączyć administracyjny tytuł wykonawczy opatrzony sądową klauzulą wykonalności (art. 914 § 2 Kpc)”.

Teza powyższa była odpowiedzią na pytanie, czy w przypadku wniosku urzędu skarbowego, działającego na podstawie art. 71 § 1 ustawy o egz. adm. o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku, „tytułem wykonawczym” w rozumieniu art. 914 § 2 Kpc jest administracyjny tytuł wykonawczy dopiero po nadaniu mu sądowej klauzuli wykonalności?”

Rozstrzygając wspomnianą kwestię Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wyjawienie majątku jest pomocniczym sposobem egzekucji, za pomocą którego wierzyciel może uzyskać od dłużnika informacje co do jego stanu majątkowego po to, aby można było wszcząć skutecznie egzekucję w celu zaspokojenia należności wynikających z tytułu wykonawczego⁵.

---

⁴ Opublikowana w „OSNC” 1995 nr 12, poz. 171.

⁵ Por.: także: B. D o b r z a ń s k i, w: *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, red. Z. Resich i W. Siedlecki, wyd. 2, t. II, Warszawa 1976, s. 1255. Co do samego postępowania w sprawie o wyjawienie majątku zob. także m.in.: E. W e n g e r e k, *Postępowania zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz do części II Kpc*, wyd. 3, Warszawa 1998, s. 477 n., Z. Ś w i e b o d a, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz do części II Kpc*, Warszawa 1994, s. 213; Z. M e r c h e l, w: *Egzekucja sądowa w sprawach cywilnych*, red. Z. Szczurek, Sopot 1995, s. 511, S. D a l k a, *Wyjawienie majątku w postępowaniu egzekucyjnym*, „Problemy Egzekucji Sądowej” 1996, nr XXI, s. 5 n.; M. M r ó w c z y ń s k i, *Orze-*

Z art. 71 § 1 ustawy z dnia 17 VI 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wynika, że jeżeli egzekucja administracyjna należności pieniężnych okazała się bezskuteczna, organ egzekucyjny lub wierzyciel może zwrócić się do sądu o nakazanie zobowiązanemu wyjawienia majątku, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego⁶.

Z przepisu tego więc bezspornie wynika, że postępowanie związane z wyjawieniem majątku, wszczęte na żądanie administracyjnego organu egzekucyjnego, toczy się na zasadach i w sposób przewidziany w przepisach kodeksu postępowania cywilnego dotyczących wyjawienia majątku, tj. w art. 913 i następnych tegoż kodeksu.

Podstawowym warunkiem dopuszczalności postępowania w sprawie wyjawienia majątku według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego jest wykazanie, że na skutek prowadzonej egzekucji wierzyciel nie uzyskał w pełni zaspokojenia swej wierzytelności. Wierzyciel powinien więc przedstawić tytuł wykonawczy, z którego wynika, że należność nie została w całości lub w części ściągnięta. Z tych względów art. 914 § 2 Kpc wymaga, by do wniosku o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku dołączyć tytuł wykonawczy i inne dokumenty uzasadniające obowiązek dłużnika wyjawienia majątku. Nie ulega wątpliwości, że pojęcie „tytuł wykonawczy”, użyte w tym przepisie, musi być rozumiane zgodnie z tym znaczeniem, które temu pojęciu nadają przepisy części II Kodeksu postępowania cywilnego, dotyczące postępowania egzekucyjnego. Z przepisów tych jednoznacznie wynika, że tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w sądową klauzulę wykonalności. Zgodnie z art. 776 Kpc, podstawą egzekucji, a więc również i wyjawienia majątku, jest tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności.

---

kanie w sprawach o wyjawienie majątku w postępowaniu egzekucyjnym, „Problemy Egzekucji Sądowej” 1996, nr XXI, s. 70 n., M. K o r n i ł o w i c z, *Wniosek komornika o wyjawienie majątku przez dłużnika*, „Problemy Egzekucji Sądowej” 2002, nr 20, s. 64 n.

⁶ Pierwotnie zagadnienie to regulował art. 68, który miał następujące brzmienie: „§ 1. Jeżeli egzekucja administracyjna należności pieniężnych okazała się bezskuteczna, organ egzekucyjny lub wierzyciel może zwrócić się do sądu o nakazanie zobowiązanemu wyjawienia majątku, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. § 2. O nakazanie wyjawienia przez zobowiązanego majątku w myśl § 1 można zwrócić się także przed wszczęciem egzekucji administracyjnej lub w toku tej egzekucji, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że egzekwowana należność pieniężna nie będzie mogła być zaspokojona ze znanego majątku zobowiązanego ani też z jego wynagrodzenia za pracę lub z przypadających mu okresowych świadczeń za okres sześciu miesięcy”.

W wyjątkowych wypadkach sam tytuł egzekucyjny bez klauzuli wykonalności może stanowić ostateczną podstawę egzekucji, musi to jednak wynikać z wyraźnego przepisu ustawy. Nie odnosi się to jednak do administracyjnych tytułów wykonawczych, gdyż art. 784 kpc *expressis verbis* stwierdza, że celem uzyskania klauzuli wykonalności tytułu pochodzącego od organu administracji państwowej wierzyciel złoży sądowi w razie potrzeby oprócz tytułu także zaświadczenie, że tytuł podlega wykonaniu. Z przepisu tego wynika, że tytuł pochodzący od organu administracji państwowej w wypadkach, w których podlega wykonaniu w drodze egzekucji sądowej (w tym również w postępowaniu dotyczącym wyjawienia majątku), musi być zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności. Odnosi się to również do administracyjnego tytułu wykonawczego, wystawionego przez wierzyciela będącego jednocześnie administracyjnym organem egzekucyjnym. Artykuł 784 Kpc nie różnicuje bowiem tytułów administracyjnych i we wszystkich wypadkach wierzyciel powinien ubiegać się o nadanie administracyjnemu tytułowi wykonawczemu sądowej klauzuli wykonalności. Ponieważ podstawą egzekucji administracyjnej jest tytuł wykonawczy wystawiony przez wierzyciela, zbędne jest tylko żądanie od wierzyciela zaświadczenia, że tytuł podlega wykonaniu. Przeciwne wniosku nie można oprzeć na interpretacji art. 70 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w tym jego fragmencie, w którym odnosi się do egzekucji w trybie sądowym z nieruchomości zobowiązanego (na podstawie administracyjnego tytułu wykonawczego, wystawionego przez wierzyciela), ponieważ nie może on być wykładany w oderwaniu od art. 784 Kpc.

Nadając tytułowi egzekucyjnemu (a takim jest dopiero wbrew nazwie administracyjny tytuł wykonawczy) klauzulę wykonalności sąd stwierdza, że tytuł taki odpowiada wszelkim wymagany przez prawo warunkom, od których uzależniona jest możliwość wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności stanowi przeto generalne dopuszczenie egzekucji przez sąd na podstawie danego tytułu egzekucyjnego i dlatego powinno odnosić się również do postępowania związanego z wyjawieniem majątku dłużnika. Potrzeba uproszczenia i przyspieszenia postępowania egzekucyjnego nie może następować kosztem ograniczenia gwarancji, jakie daje kontrola sądu w fazie nadawania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Istotne znaczenie dla przedmiotowej sprawy ma także uchwała SN (wydana po nowelizacji ustawy egz. adm.) z dnia 12 XII 2001 r w sprawie III

CZP 70/01⁷, w której stwierdzono, że niedołączenie przez wierzyciela tytułu wykonawczego do wniosku o wyjawienie majątku stanowi brak formalny w rozumieniu art. 130 § 1 Kpc⁸.

Przedstawione Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne powstało przy rozpoznawaniu przez Sąd Okręgowy zażalenia wnioskodawcy – Skarbu Państwa Naczelnika Urzędu Skarbowego Kraków – Śródmieście na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie o zwrocie wniosku o wyjawienie majątku dłużników, na skutek nieuzupełnienia jego braków formalnych polegających na niedołączeniu do wniosku administracyjnych tytułów wykonawczych zaopatrzonych w sądową klauzulę wykonalności.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał dwa odmienne, możliwe do przyjęcia poglądy co do wykładni art. 914 § 2 Kpc.

Według pierwszego przepis ten rozszerza listę wymogów formalnych wniosku, a w konsekwencji tego dopuszczalne jest zastosowanie art. 130 § 1 Kpc w celu uzupełnienia tego wniosku o tytuł wykonawczy i w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego do tego terminu podlega on zwrotowi na podstawie art. 130 § 2 Kpc.

Zgodnie z drugim zaś, do którego się przychyła, niedołączenie do wniosku o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku tytułu wykonawczego nie jest brakiem formalnym wniosku w rozumieniu art. 130 § 1 Kpc w związku z art. 13 § 2 Kpc, gdyż jako oddzielny dokument tytuł ten występuje poza wnioskiem i stanowić ma jego załącznik. Zasadniczym jednak argumentem przeciwko stosowaniu w takiej sytuacji art. 130 Kpc było w ocenie Sądu to, że jego niedołączenie nie stoi na przeszkodzie nadaniu sprawie biegu, chociaż ma istotne znaczenie dla jej merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy, rozstrzygając problem, podkreślił:

Zarówno w judykaturze jak i piśmiennictwie przedmiotu panuje zgodność poglądów, że art. 130 Kpc ma zastosowanie zarówno wówczas, gdy pismo procesowe nie odpowiada warunkom formalnym przewidzianym dla pism procesowych w ogóle (art. 126 Kpc), jak też, gdy nie odpowiada szczególnym warunkom formalnym przewidzianym dla pism danego rodzaju.

W tym aspekcie, wynikające z art. 914 § 2 Kpc wymaganie dołączenia do wniosku o wyjawienie majątku tytułu wykonawczego stanowi szczególny

---

⁷ Opublikowana w „OSNC” 2002, nr 10, poz. 116.

⁸ Por. także: aprobuską głosem do uchwały autorstwa A. Nowaka w „Przełądzie Sądowym” z 2003 r., nr 1, s. 137 n.

warunek formalny tego wniosku, obok warunków formalnych przewidzianych dla pism procesowych w ogóle.

Przy dokonywaniu oceny jego charakteru prawnego z punktu widzenia, przewidzianego w art. 130 Kpc, reżimu skutków prawnych niedochowania warunków formalnych pisma procesowego trzeba mieć na względzie to, że wszelkie dokumenty, których złożenia wraz z pismem procesowym wymagają przepisy postępowania cywilnego, mają ze swej istoty znaczenie dowodowe i same w sobie nie stanowią przesłanek merytorycznego żądania. Wymóg ich złożenia w przypadkach przewidzianych przepisami może mieć na celu wykazanie zarówno okoliczności istotnych dla meritum sprawy, jak też kwestii procesowych związanych z biegiem postępowania.

Ocena prawna charakteru wymagania załączenia do wniosku o wyjawienie majątku tytułu wykonawczego (a także innych dokumentów określonych w art. 914 § 2 Kpc), przy zastosowaniu powyższych kryteriów, kwalifikuje go jako wymóg formalny wniosku, którego niezachowanie uzasadnia stosowanie art. 130 Kpc. Za poglądem takim, jednolicie reprezentowanym w doktrynie, przemawiają poniższe racje.

Przedstawienie tytułu wykonawczego nie jest merytoryczną przesłanką do uwzględnienia żądania wyjawienia majątku. Stanowi ją, obok innych wymienionych w art. 913 Kpc istnienie tytułu wykonawczego, który daje wierzycielowi legitymację czynną w postępowaniu o wyjawienie majątku. Dokument obejmujący tytuł wykonawczy jest natomiast wyłączną podstawą do stwierdzenia uprawnienie wierzyciela do bycia stroną konkretnego postępowania o wyjawienie majątku. Poza tym, iż uzasadnia on legitymację wierzyciela w tym postępowaniu, uzasadnia także sam obowiązek wyjawienia majątku. Dołączenie do wniosku o wyjawienie majątku tytułu wykonawczego warunkuje więc wszczęcie postępowania w tym przedmiocie. Tym samym niezachowanie tego wymogu wniosku udaremnia wszczęcie postępowania i wyłącza merytoryczne rozpoznanie wniosku o wyjawienie majątku, podobnie jak w przypadku niedołączenia tytułu wykonawczego do wniosku o wszczęcie egzekucji, organ egzekucyjny nie może podjąć żadnych czynności egzekucyjnych wobec dłużnika.

Obowiązek załączenia do wniosku tytułu wykonawczego ma charakter bezwzględny. Przyjęcie, że jego niezłączenie nie stanowi braku formalnego wniosku, uzasadniającego wezwanie do jego uzupełnienia pod rygorem zwrotu wniosku, prowadziłoby do obejścia tego wymagania, przez złożenie tytułu wykonawczego dopiero w toku postępowania, co naruszałoby obligatoryjny charakter unormowania art. 914 § 2 Kpc. Pozostawałoby to zarazem w sprzecz-

ności z wyrażającą się obowiązkiem dołączenia już do wniosku określonego dokumentu intencją takiego unormowania, uniknięcia nadawania biegu wnioskowi nieudokumentowanemu, w szczególności nie pozwalającym ustalić miarodajnie uprawnień wnioskodawcy do wystąpienia z określonym żądaniem.

Sąd Najwyższy nie zakwestionował więc w tym orzeczeniu konieczności dołączenia do wniosku o wyjawienie tytułu wykonawczego w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Istotne dla właściwego przeglądu problemów jest także dokonanie wykładni przepisu § 3 art. 71 ustawy o egz. adm., który ma następujące brzmienie: „Podstawą żądania nakazania wyjawienia przez zobowiązanego majątku jest tytuł wykonawczy, o którym mowa w art. 27, albo zarządzenie zabezpieczenia wydane na podstawie przepisów działu IV”. Należy – jak się wydaje – powtórzyć za uzasadnieniem wspomnianego orzeczenia SN z 1995 r., że postępowanie związane z wyjawieniem majątku, wszczęte na żądanie administracyjnego organu egzekucyjnego, toczy się na zasadach i w sposób przewidziany w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego dotyczących wyjawienia majątku, tj. art. 913 i nast. Kpc. Wierzyciel powinien więc przedstawić t y t u ł w y k o n a w c z y, z którego wynika, że należność nie została w całości lub w części ściągnięta. Z tych względów w art. 914 § 2 Kpc ustawodawca wymaga, by do wniosku o nakazanie dłużnikowi wyjawienia majątku dołączyć tytuł wykonawczy i inne dokumenty uzasadniające obowiązek dłużnika wyjawienia majątku. Nie ulega wątpliwości, że pojęcie „tytuł wykonawczy”, użyte w tym przepisie, musi być rozumiane zgodnie z tym znaczeniem, które temu pojęciu nadają przepisy części 2 Kodeksu postępowania cywilnego, dotyczące postępowania egzekucyjnego. Z przepisów tych jednoznacznie wynika, że tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w sądową klauzulę wykonalności. Zgodnie z art. 776 Kpc, podstawą egzekucji, a więc również i wyjawienia majątku, jest tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności. Nadając tytułowi egzekucyjnemu (a takim jest dopiero wbrew nazwie administracyjny tytuł wykonawczy) klauzulę wykonalności sąd stwierdza, że tytuł taki odpowiada wszelkim wymaganiom przez prawo warunkom, od których uzależniona jest możliwość wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Regulacja ustawy o egz. adm. odsyła bowiem *expressis verbis* do Kpc i trudno obronić tezę, iż zawiera skonstruowaną na własne potrzeby definicję tytułu wykonawczego. Przyjęcie takiej konstatacji kłóciłoby się także z wyra-

żonym w § 1 art. 71 ustawy o egz. adm., nakazie stosowania wprost do postępowania w sprawie o wyjawienie majątku przepisów Kpc⁹.

Należy także zauważyć, że projekt zmian Kpc, przygotowany i ogłoszony przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego, uszczegóławia (ale nie zmienia istoty) postępowanie w sprawie wyjawienia majątku dłużnika poprzez propozycję zmiany § 2 art. 914 Kpc i nadania mu brzmienia: „Do wniosku należy dołączyć odpis protokołu zajęcia lub inne dokumenty uzasadniające obowiązek wyjawienia majątku, a jeżeli wniosek złożono przed wszczęciem egzekucji, także tytuł wykonawczy” (druk sejmowy nr 965).

Konieczne jest również spostrzeżenie, że doktryna – przede wszystkim prawa administracyjnego – zajmuje zasadniczo jednolite stanowisko w sprawie wykładni art. 71 ustawy o egz. adm. akceptując bez szerszych komentarzy pogląd przyjęty w uchwale Sądu Najwyższego z lipca 1995 r.¹⁰

PODSUMOWANIE

Przedstawione wyżej argumenty wskazują na konieczność opowiedzenia się, w ślad za Sądem Najwyższym, za tezą uznającą aktualność *de lege lata* przesłanek skutkujących wydaniem szeroko omówionej uchwały SN z dnia 29 VII 1995 r. w sprawie III CZP 90/95. Tak więc uzasadnione jest utrzymanie jej tezy wskazującej na konieczność dołączania do wniosku wierzyciela – Skarbu Państwa, działającego przez organ, który wydał administracyjny tytuł „wykonawczy” – o nakazie dłużnikowi wyjawienia majątku, (tak rozumianego) tytułu wykonawczego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności.

---

⁹ W przepisie tym ustawodawca wyraźnie stwierdza, że jeżeli egzekucja administracyjna należności pieniężnych staje się bezskuteczna, to organ egzekucyjny lub wierzyciel może zwrócić się do sądu o nakazanie zobowiązanemu wyjawienia majątku, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. Nie ma tu więc mowy o „odpowiednim” stosowaniu przepisów Kpc.

¹⁰ Por. m.in.: M. M a s t e r n a k, w: T. J ę d r z e j e w s k i, M. M a s t e r n a k, P. R ą c z k a, *Administracyjne postępowanie egzekucyjne*, Toruń 2002, s. 98 n.; R. S a w u - ł a, w: R. Ż u k o w s k i, R. S a w u ł a, *Postępowanie administracyjne i postępowanie przed NSA*, Warszawa 2001, s. 171 n.; B. A d a m i a k, w: B. A d a m i a k, J. B o r k o w s k i, *Polskie postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne*, Warszawa 2001; T. J ę d r z e j e w s k i, P. R ą c z k a, *Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz*, Gdańsk 2000, s. 182 n.; P. P r z y b y s z, *Egzekucja administracyjna*, Warszawa 1999, s. 130 n.

THE ADMINISTRATIVE EXECUTIVE TITLE – SOME PROCEDURAL PROBLEMS
(REMARKS TO THE HIGH COURT LAW OF 5TH MARCH 2003
AS REGARDS III CZP 98/02)

S u m m a r y

In the doctrine of administrative and civil procedure there is a debate about the legal character of administrative executive titles with regard to executive procedure. One should assume – following the jurisdiction of the High Court – that for their effectiveness one should enclose the motion of the creditor – the Treasury. The latter acts through the institution that issued the „executive” administrative title. It imposes on the debtor the obligation to reveal his or her property. The executive title is enclosed with the clause of execution.

Translated by Jan Kłós

Słowa kluczowe: tytuł egzekucyjny, administracyjny tytuł wykonawczy, postępowanie klauzularne, wniosek o wyjawienie majątku.

Key words: executive title, administrative executive title, clause procedure, the motion to reveal property.